Museum van de Nationale Bank van België

MUSEUMPLAN

Ontdek 15 belangrijke voorwerpen uit onze collectie !

Volg het parcours en scan de QR-codes met je smartphone voor meer informatie. Je kan ook onze website (museum.nbb.be) raadplegen na je bezoek.

NationaleBank VAN BELGIË
Eurosysteem

EERSTE VERDIEPING

PARCOURS 3 :

GELD, EEN VERHAAL

Loop langs de tijdslijn die je de geschiedenis van het geld vertelt, van Mesopotamië tot de invoering van de euro. In het parcours kan je ook biografische verhalen beluisteren. En je kan van hieruit ook de prachtige architectuur van het gebouw bewonderen. Het werd in 1872 gebouwd voor de toenmalige 'Union du Crédit' en bij de renovatie enkele jaren geleden in zijn oude glorie hersteld. Op het einde van het parcours ontdek je allerlei voorwerpen die als geld werden gebruikt, het zogenaamde goederengeld.

1. Atheense tetradrachme, 449-413 voor Chr.

De uil en de olijftak op deze Atheense tetradrachme prijken vandaag ook op het Griekse 1-euromuntstuk. Op deze manier wordt verwezen naar het historische belang van de stadstaat Athene, maar worden we ook eraan herinnerd dat de eerste Europese munten in Griekenland werden geslagen.

2. Wisseltafel, 16de eeuw

Deze tafel uit de zestiende eeuw is het belangrijkste hulpmiddel van de geldwisselaar. Dit beroep, dat in de dertiende eeuw in Italië ontstond, is de voorloper van het beroep van bankier : hij wisselt geld, haalt de valse muntstukken uit de omloop en maakt het mogelijk geld over te maken, in bewaring te geven en te lenen.

3. Zweeds bankbiljet, 1666

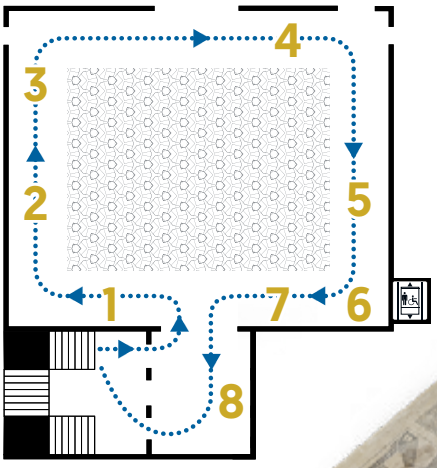

In de tweede helft van de zeventiende eeuw was Zweden het eerste land in Europa dat papiergeld in omloop bracht. Met deze biljetten wou de Stockholm Banco een oplossing bieden voor het probleem van geld in de vorm van zware en logge koperplaten, die niet handig waren om grote bedragen te betalen.

4. Eerste aandeel van de Nationale Bank, 1851

De Nationale Bank werd bij wet op 5 mei 1850 opgericht als de centrale bank van het land. Vanaf het begin is zij een naamloze vennootschap op aandelen. Hoewel ze een private vennootschap is, zet ze zich in voor het algemene belang van het land. Sinds 1948 is de helft van haar aandelen in handen van de Belgische staat.

5. Lithosteen van Izegem, 1917

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was er een tekort aan heel wat dingen, ook aan geld. Gemeenten, liefdadigheidsinstellingen en zelfs bedrijven moesten 'noodgeld' in omloop brengen. De gemeente Izegem gebruikte voor het drukken deze lithosteen.

6. Maquette van het patrouilleschip A4

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd met dit schip een deel van de goudvoorraad van de Nationale Bank naar het Verenigd Koninkrijk geëvacueerd. Dit verliep vlot, maar het transport van de rest van het goud naar Frankrijk kende heel wat perikelen.

7. De laatste serie Belgische frankbiljetten, 1994-1998

Ontdek de laatste serie biljetten in Belgische frank, die werd uitgegeven tussen 1994 en 1998. Herken je de Belgische kunstenaars aan wie eer wordt bewezen op de verschillende coupures? Deze biljetten bevatten reeds performante veiligheidskenmerken, waarmee de huidige eurobiljetten nog steeds zijn uitgerust.

8. Vedergeld

Ga op reis naar de Santa Cruz-archipel en ontdek er de vederrollen die tot het einde van de twintigste eeuw als goederengeld werden gebruikt. Ze werden vervaardigd met de rode pluimen van de kardinaal dwerghoningeter. De kennis die hiervoor nodig was werd van generatie op generatie doorgegeven.

GELIJKVLOERS

Parcours 1 vertelt je welke belangrijke taken de NBB als centrale bank van het land vervult. Aan de hand van videofragmenten en spelletjes krijg je een beter inzicht in haar taken, die altijd in een historische context worden geplaatst.

In **parcours 2** zie je voorwerpen die op de een of andere manier verband houden met geld én een prachtige verzameling ontwerpen van Belgische bankbiljetten. Onder de maquettes van de hoofdzetel van de Bank tot slot vind je archiefplannen en foto's.

PARCOURS 1:

ROL EN FUNCTIES VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

9. De steen van Yap

Tot in de twintigste eeuw was dit imposante voorwerp een geldig betaalmiddel op Yap, een eiland in de Stille Oceaan. De grootste stenen hebben een doorsnede van 4 meter en kunnen tot 6 ton wegen. Vandaar dat de eilandbewoners ze gewoon in de straten van het dorp lieten staan!

10. Verdrag van Maastricht, 1992

De invoering van de euro was een cruciale stap in een lang proces van economische integratie. Europa kende verscheidene monetaire eenmakingsinitiatieven, maar de ondertekening van dit Verdrag vormde het echte begin van de eenheidsmunt.

11. Eerste biljet van de Nationale Bank, 1851

De Nationale Bank van België bracht haar eerste bankbiljetten op 2 januari 1851 in omloop. Het biljet van 1 000 frank (toen het hoogste biljet) was vooral bedoeld voor zakenlui en industriëlen, daar het in die tijd om een aanzienlijk bedrag ging.

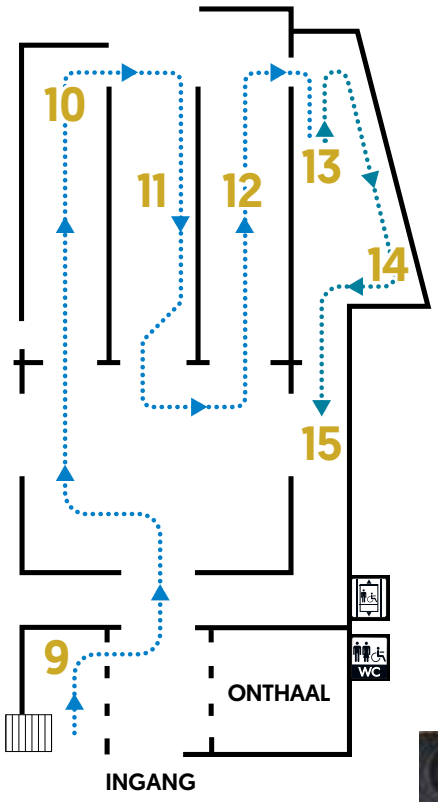
12. Duits hyperinflatiebiljet, 1923

Dit bankbiljet vermeldt dan wel een waarde van 200 miljard mark, maar het werd meestal door kinderen als speelgoed gebruikt. Hoe was dit mogelijk? Duitsland ging toen door een periode van hyperinflatie, een situatie die nefast is voor de economie.

PARCOURS 2 :

HET DEPOT EN HET BELGISCHE BANKBILJET

13. Ontwerp bankbiljet door Xavier Mellery, einde 19de eeuw

Voordat biljetten worden gedrukt, worden ze in groot formaat bedacht en ontworpen, zodat er zeer gedetailleerde tekeningen in kunnen worden opgenomen, die garant staan voor de veiligheid. Niet alle ontwerpen werden uiteindelijk echte bankbiljetten. Ook dit ontwerp voor een 100-frankbiljet werd nooit gerealiseerd.

14. Vals 20 Britse pondbiljet, 1940-1945

Deze nazi-vervalsing is de getuige van een van de grootste vervalsingsoperaties aller tijden, bedoeld om de Britse economie te ontwrichten. De uitmuntende kwaliteit van deze valse biljetten misleidde zelfs meermaals de Bank of England zelf.

15. Maquette van de Bank door Marcel Van Goethem

Architect Marcel Van Goethem ontwierp de hoofdzetel van de Nationale Bank van België na de Tweede Wereldoorlog. Hij werd gebouwd op dezelfde plaats als het gebouw dat Henri Beyaert in de negentiende eeuw ontwierp en waarvan alleen nog het Hotel van de Gouverneur is overgebleven.

Verantwoordelijke uitgever: Marie Montigny, de Berlaimontlaan 14, BE-1000 Brussel / © Illustraties : NBB / Layout : NBB – CM – Prepress & Image / Gepubliceerd in Januari 2025.

Museum van de Nationale Bank van België

Open van maandag tot vrijdag, van 9 tot 17 uur

Gratis toegang

Warmoesberg 57
1000 Brussel
+32 2 221 22 06
museum@nbb.be

museum.nbb.be

Review us on Google

tripadvisor